

תת"ע (תל אביב) 5376-11-24 - מדינת ישראל נ' יחיה אלעוברה

בית המשפט לתעבורה תל אביב

תת"ע 5376-11-24 מדינת ישראל נ' אלעוברה
תיק חיצוני: 50155379642

לפני כבוד השופט עמית בר

המשיבה - (המאשימה) מדינת ישראל
נגד

המבקש - (הנאשם) יחיה אלעוברה

החלטה

לפני בקשה לביטול פסק שניתן בתאריך 29.12.24 וזאת בהתאם לסמכותי מכח **סעיף 130 (ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982.**

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של אחיזה או שימוש בטלפון שלא באמצעות דיבורית בזמן נהיגה.

פסק הדין ניתן לאחר שהמבקש נשפט בהעדרו. המבקש זומן לדין אך לא התייצב.

פסק הדין ניתן בתאריך 29.12.24.

הבקשה לביטול פסק הדין הוגשה בתאריך 12.1.25.

טענות הצדדים:

טענות המבקש:

לטענת ב"כ המבקש אי התייצבות המבקש אינה נבעה מזלזול אלא בשל אי הבנה ובתום לב.

ב"כ המבקש טוען כי יש מקום להיענות לבקשתו היות וכלל לא עודכן לגבי מועד הדיון ועל העובדה שחלה עליו חובת התייצבות. יתרה, אף מוסיף כי נודע למבקש על הדיון רק לאחר מתן גזר הדין וזאת באמצעות הודעה מאת המרכז לגביית קנסות.

ב"כ המבקש טוען כי המבקש לא זכה ליומו בבית המשפט. משכך לטענתו, נפגעה זכותו המהותית ולכן יש מקום להיענות לבקשתו לביטול פסק הדין.

טענות המשיבה:

לטענת המשיבה, המשיב הגיש בקשה להישפט ונענה ע"י מפנ"א.

כמו כן מסרה המשיבה כי הזימון נשלח למבקש לכתובתו הרשומה.

משבחר המבקש לא להתייצב אין לו אלא להלין על עצמו.

כמו כן, בדיון מיום 29.12.24 בו המבקש נשפט בהעדרו, טענה המשיבה כי הנאשם אוחז ברישיון נהיגה משנת 2016 לחובתו 10 הרשעות קודמות, אחת דומה .

עתירת המשיבה להטל על המבקש את העונשים הבאים: פסילה על תנאי וקנס לשיקול דעת בית המשפט.

דיון והכרעה:

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 מאפשר לדון אדם בהיעדר בכתב אישום מהסוג בו הורשע הנאשם, וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדרו. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א)2 נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;

(א)3 בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.

.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט)."

סעיף 130 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 מאפשר הגשת בקשה לבטל את פסק הדין.

"130. (א) נאשם שהוזמן להמשך משפטו ולא התייצב, מותר לדונו שלא בפניו אם ההזמנה למועד ההמשך נמסרה לו בהודעה של בית המשפט בשעת דיון, ובית המשפט הזהירו במהלך המשפט שיהיה רשאי לדונו שלא בפניו אם לא התייצב, או אם הזמנה בכתב הומצאה לו, שלא באמצעות סניגורו, וכן לסניגורו, אם יש לו סניגור, וצויינה בה האזהרה האמורה.

.....

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע."

השיקולים להם בית המשפט נדרש בדונו בבקשה לביטול פסק דין שניתן שלא בנוכחות הנאשם לבחון אם מתקיים לפחות אחד משני התנאים:

האחד - סיבה מוצדקת להימנעותו של המבקש להתייצב לדיון.

השני - אם יגרם למבקש עיוות דין, במידה ולא ינתן לו יומו.

ניתן להתייחס לשתי העילות כמקבילית כוחות. כך שכל שסיכויי הבקשה בשל עיוות דין גבוהים יותר, ניתן יהיה להקל בסיבה לאי התייצבות, ולהיפך. אולם לצורך בחינת סיכויי החשש לעיוות דין (שצריכים להיבחן במסגרת מקבילית הכוחות בד בבד עם הדיון בסיבה לאי התייצבות), נדרש בית המשפט להעריך סיכויים אלה בהתאם לטענות הצדדים.

ראו בין היתר דברי בית המשפט העליון ברע"פ 9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל (2.10.03),

פסקה 8:

"יוצא שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שערו של בית-המשפט

בפניו, בית-המשפט ייעתר לבקשתו לביטול פסק דין גם אם אי התייצבות נבעה מרשלנות גרידא. אולם, אם לא קיים חשש כאמור, נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור, ידחה בית-המשפט את בקשתו...".

אין חובה לדון בבקשה זו במעמד שני הצדדים.

ראו בעניין זה ההלכה עליה חזר בית המשפט העליון ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18) (להלן- רע"פ סאלם):

"אין חובה לקיים דיון במעמד הצדדים, כל אימת שמתבקש ביטולו של פסק דין שניתן בהעדר. קיום דיון כאמור הוא חריג ולא הכלל, ובית המשפט יזמן את הצדדים לדיון בנסיבות חריגות, שבהן ניתן להצביע על טעמים של ממש לביטולו של פסק דין שניתן בהעדר. עם זאת, כל בית המשפט הדוחה בקשה לקיים דיון בנוכחות הצדדים, לנמק ולו בקצרה את החלטתו לדחות את הבקשה"

בעניינו של המבקש, לא מצאתי כי המחלוקת העולה מטיעוני הצדדים היא כזו המצריכה בירור עובדתי במעמד הדיון.

המבקש זומן כדין לדיון.

המבקש לא התייצב לדיון.

אישור המסירה הוגש במועד הדיון. האישור הנו אישור מסירה תקין. לכן יש לראות במבקש כמי שזומן לדיון ובחר שלא להתייצב.

אין חשש לעיוות דין;

בנוגע לטענה כי יגרם למבקש עיוות דין אם לא יינתן לו יומו, כפי שנקבע ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18):

" על כל הטוען לקיומה של עילה זו, במסגרת בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר להציג טעמים של ממש לביטול טענתו, טעמים הנתמכים במסמכים ובראיות שיש בהם פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה. "

עוד נקבע כי על המבקש להצביע על שיקולים כבדי משקל, שיש בהם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה,

על מנת שיבוטל פסק הדין בעילה של חשש לעיוות דין.

מתוך רע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18):

ניתן אם כן לקבוע, בשינויים המחוייבים, כי גם כאשר מדובר בבקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר, יש להצביע על שיקולים כבדי משקל, שיש בהם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה, על מנת שיבוטל פסק הדין בעילה של חשש לעיוות דין. וכפי שהובהר בע"פ 6920/07 חסון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.9.2007):

"המונח 'עיוות דין' פורש בפסיקתו של בית משפט זה כמקרה שבו תוצאת המשפט היתה יכולה להיות שונה עקב פגם מסוים שנפל בהליך... או כמקרה שבו נפל בהליך פגם פרוצדוראלי כה חמור היורד לשורשו של עניין עד שקמה חזקה שנגרם עיוות דין ללא צורך בהצבעה על קשר סיבתי בין הפגם לתוצאה" (שם, בפסקה 7).

במקרה זה, הנאשם אינו טוען טענות מהן ניתן ללמוד כי מדובר בהרשעת שווא ואין חשש לעיוות דין.

המבקש קיבל את הדוח לידיו במועד ביצוע העבירה ואף סירב לחתום עליו. משכך, ידע המבקש אודות מועד הדיון. כמו כן, טענות מסוג שגגה או אי תשומת לב נידונו לא אחת בפסיקה בין היתר בר"ע 418-85 פרץ רוקינשטיין נ' מדינת ישראל. שם נקבע כי טענות אלו אינן מהוות נימוק ראוי והולם לביטול פסק דין.

מקבילית הכוחות ביחס שבין עיוות הדין לסיבה לאי התייצבות.

כפי שנכתב לעיל, ככל שסיכויי הבקשה בשל עיוות דין גבוהים יותר, ניתן יהיה להקל בסיבה לאי התייצבות, במקרה זה לא הוכח כל חשש ממשי לעיוות דין והטענה לאי קבלת ההזמנה לדיון אינה חזקה.

כל טיעוני ב"כ המבקש התייחסו לזכותו החוקתית של המבקש להיות נוכח, אך לא נטענה כל טענה המלמדת כי הלכה למעשה ישנו חשש ממשי לעיוות דין. לא לגבי הכרעת הדין ולא לגבי גזר הדין.

לכן המבקש אינו עומד בתנאים לקבלת הבקשה.

סופיות הדין:

בית המשפט מחויב לתן ביטוי לעקרון סופיות הדין ראה בעניין זה ע"פ (באר שבע) 4252/07 נאזה משיח נ' מדינת ישראל (5.11.07):

" לא אחת נאמר על ידי בתי המשפט כי ערכאות השיפוט אינן יכולות לאמץ מתכונת הנותנת גושפנקא עקיפה לחוסר האכפתיות של הציבור. [ראה דברי כב' הש' שמגר בבר"ע 418/85 פרץ רוקשטיין נ. מ"י פד"י ל"ט(3) 279]. על הציבור לדעת כי פתיחת בית המשפט עומדת בפניו כזכות מהותית, אולם זכות זו כפופה לפרוצדורה וזמנים בהם חייב הציבור לעמוד. עמידה בלוחות זמנים יש בה כדי לקדם את הסדר הציבורי, יעילות עבודתו של בית המשפט לרבות עשיית הצדק כלפי כלל הציבור. אי עמידה בזמנים, ולאחריה ביטול של פסקי דין של מתדיינים שלא התייצבו במועד אליו הוזמנו, תביא לסחבת ועומסים מיותרים בניהול התיקים, באופן המכביד לא רק על בתי המשפט כי אם גם על כלל הציבור הממתין ליומו בבית המשפט".

לאור האמור;

משלא שוכנעתי כי הייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש לדיון;

משלא לא שוכנעתי כי יגרם למבקש עיוות דין במידה ולא ינתן לו יומו;

לא מצאתי הצדקה להיעתר לבקשה.

הבקשה נדחית.

המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ג' שבט תשפ"ה, 01 פברואר 2025,
בהעדר הצדדים.